VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE

z 18. decembra 2013

o udelení výnimky, o ktorú požiadalo Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, pokiaľ ide o Anglicko, Škótsko a Wales, na základe smernice Rady 91/676/EHS o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov

[oznámené pod číslom C(2013) 9167]

(Iba anglické znenie je autentické)

(2013/781/EÚ)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov ([1]), a najmä na tretí pododsek odseku 2 prílohy III k uvedenej smernici,

keďže:

(1) Ak sa množstvo hnoja, ktoré má členský štát v úmysle každoročne aplikovať na jeden hektár, líši od množstva uvedeného v prvej vete druhého pododseku odseku 2 prílohy III k smernici 91/676/EHS a v písmene a) uvedeného pododseku, toto množstvo sa musí stanoviť tak, aby sa tým neovplyvnilo dosiahnutie cieľov uvedených v článku 1 danej smernice, a musí byť odôvodnené na základe objektívnych kritérií, akými sú napríklad dlhé vegetačné obdobie a plodiny s vysokou potrebou dusíka.

(2) Komisia 29. mája 2009 prijala rozhodnutie 2009/431/ES, ktorým sa udeľuje výnimka pre Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, pokiaľ ide o Anglicko, Škótsko a Wales na základe smernice Rady 91/676/EHS o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov ([2]), ktorým sa za určitých podmienok v rámci akčných programov v Anglicku (predpis č. 2349 z roku 2008), Škótsku (predpis č. 298 z roku 2008, v znení zmien) a Walese (predpis č. 3143 z roku 2008) povoľuje aplikovať maštaľný hnoj s obsahom najviac 250 kg dusíka na jeden hektár a rok a ktorého účinnosť končí 31. decembra 2012.

(3) Výnimka udelená rozhodnutím 2009/431/ES sa v roku 2010 týkala 433 poľnohospodárskych podnikov (425 v Anglicku, 6 v Škótsku a 2 vo Walese), v roku 2011 404 poľnohospodárskych podnikov (396 v Anglicku, 7 v Škótsku a 1 vo Walese) a v roku 2012 390 poľnohospodárskych podnikov (385 v Anglicku, 4 v Škótsku a 1 vo Walese.) Výnimka udelená rozhodnutím 2009/431/ES sa v rokoch 2009 – 2012 týkala približne 110 000 dobytčích jednotiek (čo zodpovedá 0,9 % celkového množstva), 45 000 hektárov trávneho porastu (čo zodpovedá 0,4 % celkového množstva) a 5 000 hektárov ornej pôdy (čo zodpovedá 0,1 % celkového množstva) vo Veľkej Británii.

(4) Spojené Kráľovstvo predložilo 20. decembra 2012 Komisii žiadosť o obnovenie výnimky podľa tretieho pododseku odseku 2 prílohy III k smernici 91/676/EHS za rovnakých podmienok ako podmienky stanovené v rozhodnutí 2009/431/ES.

(5) Spojené kráľovstvo zaviedlo akčné programy na obdobie rokov 2013 až 2016 v súlade s článkom 5 smernice 91/676/EHS prostredníctvom týchto predpisov: prostredníctvom predpisu o prevencii znečisťovania dusičnanmi z roku 2008 (SI 2008/2349) a prostredníctvom pozmeňujúcich predpisov SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 a SI 2013/2619 v Anglicku, prostredníctvom predpisu o akčnom programe pre zóny citlivé na dusičnany z roku 2008 (škótsky predpis SI 2008/298) a prostredníctvom pozmeňujúceho škótskeho predpisu SI 2013/123 v Škótsku a prostredníctvom predpisu o prevencii znečisťovania dusičnanmi vo Walese z roku 2013 [SI 2013/2506 (W. 245)] vo Walese.

(6) Označené citlivé oblasti, na ktoré sa akčný program vzťahuje v prípade Anglicka podľa predpisu SI 2013/2619, v prípade Škótska podľa škótskych právnych predpisov SI č. 276 z roku 2002 a SI č. 546 z roku 2002 a v prípade Walesu podľa predpisu SI 2013/2506 (W. 245), pokrývajú 58 % celkového územia Anglicka, 14 % celkového územia Škótska a 2,3 % celkového územia Walesu.

(7) Z predložených údajov o kvalite vody vyplýva, že stredná hodnota koncentrácie dusičnanov 85 % útvarov podzemnej vody v Anglicku je nižšia ako 50 mg/l a zároveň v 60 % je táto koncentrácia nižšia ako 25 mg/l. Vo Walese má 95 % útvarov podzemnej vody strednú hodnotu koncentrácie dusičnanov nižšiu ako 50 mg/l a 87 % má túto koncentráciu nižšiu ako 25 mg/l. V Škótsku má vyše 87 % útvarov podzemnej vody strednú hodnotu koncentrácie dusičnanov nižšiu ako 50 mg/l a 62 % má túto koncentráciu nižšiu ako 25 mg/l. Pokiaľ ide o povrchové vody v Anglicku, 59 % monitorovaných miest má strednú hodnotu koncentrácie dusičnanov nižšiu ako 25 mg/l, pričom 8 % má túto koncentráciu vyššiu ako 50 mg/l. Pokiaľ ide o Škótsko a Wales, viac ako 95 % monitorovaných miest má strednú hodnotu koncentrácie dusičnanov nižšiu ako 25 mg/l. V Škótsku nemá žiadne monitorované miesto strednú hodnotu koncentrácie dusičnanov vyššiu ako 50 mg/l, pričom vo Walese je 1 % miest so strednou hodnotou koncentrácie dusičnanov vyššou ako 50 mg/l.

([1]) Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 141, 6.6.2009, s. 48.

(8) Komisia po preskúmaní žiadosti Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a na základe skúseností získaných pri uplatňovaní výnimky ustanovenej v rozhodnutí 2009/431/ES usudzuje, že množstvo hnoja, ktoré Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska navrhuje aplikovať, teda 250 kg dusíka na jeden hektár za rok, neohrozí dosiahnutie cieľov stanovených v smernici 91/676/EHS za predpokladu, že budú splnené určité prísne podmienky.

(9) Z podkladových materiálov predložených Spojeným kráľovstvom vyplýva, že navrhované množstvo 250 kg dusíka na hektár za rok pochádzajúce z hnoja pasúcich sa hospodárskych zvierat v poľnohospodárskych podnikoch s trávnym porastom je opodstatnené na základe objektívnych kritérií, ako napríklad vysoká čistá zrážkovosť, dlhé vegetačné obdobie a vysoké výnosy tráv s vysokým príjmom dusíka.

(10) Účinnosť rozhodnutia 2009/431/ES sa končí 31. decembra 2012. S cieľom zabezpečiť, aby príslušní poľnohospodári mohli naďalej využívať výhody vyplývajúce z danej výnimky, účinnosť rozhodnutia 2009/431/ES by sa mala predĺžiť.

(11) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Výboru pre dusičnany zriadeného podľa článku 9 smernice 91/676/EHS,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Výnimka ktorá sa týka Anglicka, Škótska a Walesu a o ktorú Spojené kráľovstvo požiadalo listom z 20. decembra 2012 na účely povolenia vyššieho množstva maštaľného hnoja, ako sa stanovuje v prvej vete druhého pododseku odseku 2 prílohy III k smernici 91/676/EHS a v jeho písm. a), sa udeľuje s výhradou splnenia podmienok stanovených v tomto rozhodnutí.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rozhodnutia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „poľnohospodárske podniky s trávnym porastom“ sú podniky, v ktorých trávny porast tvorí najmenej 80 % poľnohospodárskej plochy dostupnej na hnojenie;

b) „pasúce sa hospodárske zvieratá“ sú hovädzí dobytok (s výnimkou jatočných teliat), ovce, jelenia zver, kozy a kone;

c) „trávny porast“ je plocha s trvalým alebo dočasným trávnym porastom (dočasný znamená kratší ako štyri roky);

d) „parcela“ je samostatné pole alebo zoskupenie polí, ktoré je homogénne, pokiaľ ide o plodiny, druh pôdy a spôsoby hnojenia.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

Toto rozhodnutie sa uplatňuje na individuálnom základe a za podmienok stanovených v článkoch 4, 5 a 6 na poľnohospodárske podniky s trávnym porastom.

Článok 4

Každoročné predkladanie žiadostí a prijímanie záväzkov

1. Poľnohospodári, ktorí chcú využiť výnimku podľa tohto rozhodnutia, predložia každoročne žiadosť príslušným orgánom.

2. Spolu s každoročnou žiadosťou uvedenou v odseku 1 sa písomne zaviažu splniť podmienky ustanovené v článkoch 5 a 6.

Článok 5

Aplikácia hnoja a iných hnojív

1. Množstvo maštaľného hnoja pasúcich sa hospodárskych zvierat, ktoré sa každoročne aplikuje na pôdu v poľnohospodárskych podnikoch s trávnym porastom vrátane aplikácie samotnými zvieratami, neprekročí množstvo 250 kg dusíka na hektár za podmienok ustanovených v odsekoch 2 až 7.

2. Celková dávka dusíka nepresiahne predpokladanú potrebu živín konkrétnej plodiny, zohľadňuje zásoby z pôdy a nepresiahne najvyššiu normou povolenú aplikáciu na daný poľnohospodársky podnik, ktorá sa stanovuje v akčnom programe pre dusičnany.

3. V každom poľnohospodárskom podniku sa vedie plán hnojenia, v ktorom sa opisuje striedanie plodín na poľnohospodárskej pôde a plánovaná aplikácia hnoja a iných hnojív. Tento plán sa v poľnohospodárskom podniku vypracuje každoročne do 1. marca. V pláne hnojenia sú obsiahnuté aspoň tieto informácie:

a) plán striedania plodín, v ktorom sa musí špecifikovať plošná výmera parciel v akroch a umiestnenie jednotlivých parciel;

b) počet hospodárskych zvierat, opis systému ustajnenia a uskladnenia vrátane dostupných kapacít na uskladnenie hnoja;

c) výpočet obsahu dusíka a fosforu v maštaľnom hnoji vyprodukovanom v poľnohospodárskom podniku;

d) množstvo, druh a vlastnosti hnoja vyvezeného z poľnohospodárskeho podniku alebo dovezeného do poľnohospodárskeho podniku;

e) predpokladané požiadavky plodín na dusík a fosfor na každej parcele;

f) výsledky rozborov pôdy zameraných na stav zásob dusíka a fosforu v pôde;

g) povaha hnojiva, ktoré sa má použiť;

h) výpočet dávky dusíka a fosforu z maštaľného hnoja aplikovaného na každú parcelu;

i) výpočet dávky dusíka a fosforu z chemických a iných hnojív, aplikovaných na každú parcelu.

Plány sa zrevidujú najneskôr do siedmich dní po uskutočnení akejkoľvek zmeny v poľnohospodárskych postupoch, aby sa zabezpečil súlad plánov so skutočnými poľnohospodárskymi postupmi.

4. Každý poľnohospodár vedie evidenciu hnojenia vrátane informácií o manažmente dusíka a fosforu. Táto evidencia sa predkladá príslušnému orgánu za každý kalendárny rok.

5. V prípade každého poľnohospodárskeho podniku s trávnym porastom, v ktorom sa využila uvedená výnimka, poľnohospodár súhlasí s kontrolou žiadosti o výnimku uvedenej v článku 4 ods. 1, ako aj s kontrolou plánu a evidencie hnojenia.

6. Každý poľnohospodár, ktorému sa udelila výnimka, vykonáva na účely presného hnojenia pravidelné rozbory obsahu dusíka a fosforu v pôde.

Odber vzoriek a rozbor sa musia vykonať najmenej raz za štyri roky v prípade každej homogénnej plochy poľnohospodárskeho podniku z hľadiska striedania plodín a pôdnych charakteristík.

Na každých päť hektárov poľnohospodárskej pôdy sa vykoná aspoň jeden rozbor.

V každom poľnohospodárskom podniku využívajúcom výnimku sú dostupné výsledky rozboru pôdy, pokiaľ ide o obsah dusíka a fosforu.

7. Maštaľný hnoj sa nesmie aplikovať na jeseň pred kultiváciou trávy.

Článok 6

Pôdny manažment

1. Musí sa zatrávniť najmenej osemdesiat percent plochy vhodnej na aplikáciu hnoja v poľnohospodárskych podnikoch.

2. Poľnohospodári, ktorí využívajú individuálnu výnimku, vykonávajú tieto opatrenia:

a) plochy s dočasným trávnym porastom na piesočnatej pôde sa na jar preorú;

b) po orbe trávy na všetkých typoch pôdy okamžite nasleduje výsadba plodín vyžadujúcich vysoké dávky dusíka;

c) do striedania plodín sa nezahŕňajú strukoviny alebo iné rastliny, ktoré viažu dusík zo vzduchu.

3. Odsek 2 písm. c) sa však neuplatňuje na ďatelinu na zatrávnených plochách s menej ako 50 % ďatelinovým porastom ani na iné strukoviny, ktoré sú podsievané trávou.

Článok 7

Monitorovanie

1. Príslušný orgán zabezpečí v každom okrese vypracovanie a každoročnú aktualizáciu máp znázorňujúcich percentuálny podiel poľnohospodárskych podnikov s trávnym porastom, percentuálny podiel hospodárskych zvierat a percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktoré sa vzťahuje individuálna výnimka, ako aj máp miestneho využívania pôdy.

2. S cieľom získať údaje o koncentrácii dusíka a fosforu v pôdnej vode, o mineralizovanom dusíku v pôdnom profile a o koncentráciách dusičnanov v podzemnej a povrchovej vode, a to v podmienkach s uplatňovanou výnimkou, ako aj v podmienkach bez výnimky, vykonáva sa monitorovanie pôdy, povrchovej vody a podzemnej vody. Monitorovanie sa vykonáva na úrovni jednotlivých polí poľnohospodárskeho podniku a v rámci monitorovacích poľnohospodárskych povodí. Monitorované lokality zahŕňajú hlavné typy pôdy, postupy hnojenia a plodiny.

3. Posilnené monitorovanie vody sa uskutočňuje v poľnohospodárskych povodiach, ktoré sa nachádzajú v blízkosti najcitlivejších vodných útvarov.

4. V poľnohospodárskych podnikoch využívajúcich individuálne výnimky sa vykonáva prieskum miestneho využívania pôdy, striedania plodín a poľnohospodárskych postupov. Zhromaždené informácie a údaje z rozboru živín podľa článku 5 ods. 6 a monitorovania uvedeného v odseku 2 tohto článku sa používajú na modelové výpočty rozsahu úbytku dusíka a fosforu z poľnohospodárskych podnikov, na ktoré sa vzťahuje individuálna výnimka.

Článok 8

Kontroly

1. Príslušné orgány zabezpečia, aby sa všetky žiadosti o výnimku podrobili správnej kontrole. Ak táto kontrola preukáže, že nie sú splnené podmienky ustanovené v článkoch 5 a 6, táto skutočnosť sa oznámi žiadateľovi. V tom prípade sa žiadosť považuje za zamietnutú.

2. Na základe analýzy rizík, výsledkov kontrol z predošlých rokov a výsledkov všeobecných náhodných kontrol uplatňovania právnych predpisov, ktorými sa vykonáva smernica 91/676/EHS, sa zostaví program inšpekcií v teréne. Inšpekcie v teréne sa vykonajú aspoň v 5 % poľnohospodárskych podnikov využívajúcich individuálnu výnimku v súvislosti s podmienkami stanovenými v článkoch 5 a 6 tohto rozhodnutia. Ak z overenia vyplynie nedodržanie požiadaviek, poľnohospodár je o tom informovaný. V tom prípade sa žiadosť o výnimku na nasledujúci rok považuje za zamietnutú.

3. Príslušným orgánom sa poskytnú potrebné právomoci a prostriedky na overenie plnenia požiadaviek na udelenie výnimky na základe tohto rozhodnutia.

Článok 9

Predkladanie správ

Príslušné orgány predložia každý rok do júna správu obsahujúcu tieto informácie:

a) mapy znázorňujúce v každom okrese percentuálny podiel poľnohospodárskych podnikov, percentuálny podiel hospodárskych zvierat, percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahuje individuálna výnimka, ako aj mapy miestneho využívania pôdy uvedené v článku 7 ods. 1;

b) výsledky monitorovania koncentrácií dusičnanov v podzemných a povrchových vodách vrátane informácií o tendenciách kvality vody, a to za podmienok pri uplatňovaní výnimky aj bez uplatňovania výnimky, ako aj vplyv výnimky na kvalitu vody, ako sa uvádza v článku 7 ods. 2;

c) výsledky monitorovania pôdy, pokiaľ ide o koncentrácie dusíka a fosforu v pôdnej vode a o mineralizovaný dusík v pôdnom profile, a to v podmienkach s uplatňovanou výnimkou, ako aj v podmienkach bez výnimky, ako sa uvádza v článku 7 ods. 2;

d) zhrnutie a vyhodnotenie údajov získaných z posilneného monitorovania vody v zmysle článku 7 ods. 3;

e) výsledky prieskumu miestneho využívania pôdy, striedania plodín a poľnohospodárskych postupov, ako sa uvádza v článku 7 ods. 4;

f) výsledky modelových výpočtov rozsahu úbytku dusíka a fosforu z poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú individuálnu výnimku, ako sa uvádza v článku 7 ods. 4;

g) vyhodnotenie vykonávania podmienok uplatňovania výnimky na základe kontrol na úrovni poľnohospodárskych podnikov, ako aj informácie o nevyhovujúcich poľnohospodárskych podnikoch vychádzajúce z výsledkov správnych kontrol a inšpekcií v teréne, ako sa uvádza v článku 8 ods. 1 a 2.

Článok 10

Uplatňovanie

Toto rozhodnutie sa uplatňuje v kontexte predpisov, ktorými sa označujú citlivé oblasti v Anglicku (SI 2013/2619), v Škótsku (škótske predpisy SI č. 276 z roku 2002 a SI č. 546 z roku 2002) a vo Walese [SI 2013/2506 (W. 245)], a v kontexte predpisov, ktorými sa vykonáva akčný program v Anglicku (SI 2008/2349 a pozmeňujúce predpisy SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 a SI 2013/2619), v Škótsku (škótsky predpis SI 2008/298 a pozmeňujúci škótsky predpis SI 2013/123) a vo Walese [SI 2013/2506 (W. 245)].

Účinnosť tohto rozhodnutia sa končí 31. decembra 2016.

Článok 11

Toto rozhodnutie je určené Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska.

V Bruseli 18. decembra 2013

Za Komisiu

Janez POTOČNIK

člen Komisie